

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

12 липня 2021р. № 187

(зі змінами, затвердженими
наказами Державної служби
статистики

17 травня 2022 р. № 90,
27 жовтня 2022 р. № 258,
27 грудня 2022 р. № 376,
28 грудня 2023 р. № 347,
28 жовтня 2024 р. № 255,
28 квітня 2025 р. № 67,
16 жовтня 2025 р. № 186)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ "ЗДІЙСНЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК"

Київ – 2021

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту структурної статистики апарату Держстату Маргарита Кузнєцова.

Методологічні положення державного статистичного спостереження "Здійснення наукових досліджень і розробок" (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень, правил і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших заінтересованих користувачів офіційної державної статистичної інформації.

Методологічні положення підготували фахівці департаменту структурної статистики апарату Держстату.

Методологічні положення та Зміни до Методологічних положень схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протоколи від 14 травня 2021 року № КПУМ/11-21, від 06 травня 2022 року № КПУМ/11-22, від 23 вересня 2022 року № КПУМ/22-22, від 09 грудня 2022 року № КПУМ/30-22, від 01 грудня 2023 року № КПУМ/28-23, від 26.07.2024 КПУМ/13-24, від 11 квітня 2025 року № КПУМ/6-25, від 19 вересня 2025 року № КПУМ/20-25).

Держстат
вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601
вебсайт: www.ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-65-49
адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються	5
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження.....	10
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження	11
V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається.....	12
VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження	14
VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження.....	16
VIII. Поширення результатів статистичного спостереження	17
IX. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження	18
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану.....	19
Додатки:	
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження	20
Додаток 2. Критерії віднесення одиниць статистичного спостереження до секторів діяльності.....	23
Додаток 3. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 3-наука (річна) "Звіт про здійснення наукових досліджень і розробок"	24
Додаток 4. Таблиця відповідності пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та соціально-економічних цілей відповідно до NABS	28
Додаток 5. Набори даних/метаданих, що передаються до Євростату відповідно до предметних областей Збірника статистичних вимог	35
Список використаних джерел.....	36

Скорочення та умовні позначення

ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
ДСС "Реєстр респондентів"	– державне статистичне спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень";
ВВП	– валовий внутрішній продукт;
Євростат	– Статистична служба Європейського Союзу;
ЄС	– Європейський Союз;
ЄАВТ	– Європейська асоціація вільної торгівлі;
КАТОТТГ	– Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
KISE	– Класифікація інституційних секторів економіки України;
МОН	– Міністерство освіти і науки;
НДР	– наукові дослідження та розробки;
ПККС	– Перелік кодів країн світу для статистичних цілей;
ПК ОПФ	– Перелік кодів організаційно-правових форм для статистичних цілей;
РРП	– Реєстр респондентів - підприємств;
статистична інформація	– офіційна державна статистична інформація;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження;
ТОД	– територіальні органи Держстату;
ЮНЕСКО	– Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури;
FATS	– Foreign affiliates statistics – Статистика іноземних філій;
GBARD	– Government budget allocations for research and development – асигнування державного бюджету на НДР;
CERN	– Європейська організація ядерних досліджень;
JRC	– Join Research Center – Об'єднаний дослідницький центр;
NABS	– Nomenclature for the Analysis and Comparison of Scientific Programmes and Budgets – Номенклатура для аналізу і порівняння наукових програм і бюджетів;
NUTS-UA	– Статистична класифікація територіальних одиниць України.

I. Вступ

1. Метою проведення державного статистичного спостереження (далі – ДСС, статистичне спостереження) "Здійснення наукових досліджень і розробок" є формування інформації про витрати на наукові дослідження і розробки (далі – НДР) та виконавців, які їх здійснюють, для інформаційного забезпечення аналізу наукової діяльності підприємств і організацій.

Користувачами даних ДСС можуть бути органи державної влади та місцевого самоврядування, науковці та дослідники, медіа (засоби масової інформації), міжнародні організації, підприємства (організації), фізичні особи.

2. Ці Методологічні положення враховують положення Регламенту (ЄС) 2019/2152 Європейського Парламенту та Ради від 27 листопада 2019 року про європейську статистику підприємств (далі – Регламент ЄС 2019/2152) [18], Регламенту Комісії (ЄС) 2020/1197 від 30 липня 2020 року, що впроваджує Регламент ЄС 2019/2152 (далі – Регламент ЄС 2020/1197) [19], а також рекомендації, викладені в Керівництві Фраскаті: Настанови щодо збору та публікації даних про дослідження та експериментальні розробки (далі – Керівництво Фраскаті) [16].

3. ДСС проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1] та відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 355 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних та надійних даних, які можна порівняти на міжнародному рівні.

4. ДСС проводиться з річною періодичністю.

5. Для цілей Методологічних положень терміни вживаються в значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статті 1 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" [5] і розділі I Методологічних положень державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень" [12].

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. Законом України "Про наукову і науково-технічну діяльність" [5] визначено основні засади функціонування і розвитку у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

2. Для відстеження цього процесу, а також моніторингу цілей сталого розвитку в межах ДСС формуються такі показники:

- 1) витрати на НДР (у тис. грн) (показник характеризує витрати підприємств на НДР, виконані як власними силами, так і співвиконавцями);
- 2) темп зростання/зниження витрат на НДР (у відсотках) (показник характеризує зміну витрат на НДР у звітному році порівняно з попереднім роком);
- 3) частка витрат на НДР у валовому внутрішньому продукті (показник розраховується як співвідношення витрат на НДР до ВВП у фактичних цінах) (у відсотках);
- 4) кількість працівників, задіяних у виконанні НДР (в особах);
- 5) темп зростання/зниження кількості працівників, задіяних у виконанні НДР (у відсотках) (показник характеризує зміну кількості працівників, задіяних у виконанні НДР, у звітному році порівняно з попереднім роком);
- 6) кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, в еквіваленті повної зайнятості (в особах) (показник характеризує умовну кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, із повним робочим днем, яка необхідна для виконання обсягу робіт (послуг));
- 7) кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР (в особах);
- 8) темп зростання/зниження кількості дослідників, задіяних у виконанні НДР (у відсотках) (показник характеризує зміну кількості дослідників, задіяних у виконанні НДР, у звітному році порівняно з попереднім роком);
- 9) кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР, в еквіваленті повної зайнятості (в особах);
- 10) кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР, які мають науковий ступінь (в особах);
- 11) кількість штатних працівників-дослідників, задіяних у виконанні НДР (в особах);
- 12) кількість дослідників віком до 35 років включно, які мають вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня (в особах);
- 13) кількість дослідників віком до 40 років включно, які мають науковий ступінь доктора наук (в особах);
- 14) кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, на 1 млн. осіб наявного населення (в особах) (показник розраховується

як частка від ділення кількості дослідників, задіяних у виконанні НДР, на чисельність наявного населення станом на кінець звітного року, помножена на 1 мільйон);

15) кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, на 1000 зайнятих (віком 15–70 років/віком 15 років і старше) (в особах) (показник розраховується як частка від ділення кількості працівників, задіяних у виконанні НДР, на кількість зайнятого населення за віковою групою 15–70 років/віком 15 років і старше, помножена на 1 тисячу);

16) кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР, на 1000 зайнятих (віком 15–70 років/віком 15 років і старше) (в особах) (показник розраховується як частка від ділення кількості дослідників, задіяних у виконанні НДР, на кількість зайнятого населення за віковою групою 15–70 років/віком 15 років і старше, помножена на 1 тисячу);

17) кількість організацій, які здійснювали НДР (одиниць);

18) частка витрат на НДР за рахунок коштів державного бюджету у ВВП (показник розраховується як співвідношення витрат на НДР за рахунок коштів державного бюджету до ВВП у фактичних цінах) (у відсотках);

19) витрати на НДР підприємств, що перебувають під іноземним контролем (одиниць);

20) кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, на підприємствах, що перебувають під іноземним контролем (в особах);

21) кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, в еквіваленті повної зайнятості на підприємствах, що перебувають під іноземним контролем (в особах);

22) асигнування державного бюджету на НДР (у тис. грн) (показник характеризує видатки державного бюджету на фундаментальні наукові дослідження, прикладні наукові дослідження, науково-технічні (експериментальні) розробки) (починаючи з даних за 2026 рік);

23) національне державне фінансування транснаціонально скоординованих НДР (у тис. грн) (показник характеризує видатки державного бюджету, що спрямовані на міжнародне співробітництво у сфері НДР: до європейських науково-дослідних установ (CERN, JRC); у загальноєвропейські транснаціональні державні науково-дослідні програми; у двосторонні або багатосторонні державні науково-дослідні програми, створені між урядами

держав-членів ЄС, а також із країнами-кандидатами та країнами ЄАВТ) (починаючи з даних за 2026 рік).

3. Показники ДСС, зазначені в підпунктах 1–18 пункту 2 розділу II, формуються в таких розрізах:

1) для показника про витрати на НДР:

за видами робіт (фундаментальні наукові дослідження, прикладні наукові дослідження, науково-технічні (експериментальні) розробки);

за видами витрат (поточні витрати (з них витрати на оплату праці); капітальні витрати (з них земельні ділянки та споруди; устаткування));

за джерелами фінансування витрат (кошти державного сектору (з них державного бюджету); кошти підприємницького сектору; кошти сектору вищої освіти; кошти приватного неприбуткового сектору; інший світ (кошти іноземних підприємств (у тому числі кошти іноземних підприємств (підприємницький сектор) (із них кошти іноземних підприємств, що належать до однієї групи підприємств)), кошти Європейської Комісії, кошти міжнародних організацій (крім Європейської Комісії), кошти інших іноземних джерел)) відповідно до Регламенту ЄС 2020/1197 [19];

за галузями наук (природничі науки; інженерія та технології; медичні науки та науки про здоров'я; сільськогосподарські та ветеринарні науки; суспільні науки; гуманітарні науки та мистецтво) відповідно до Регламенту ЄС 2020/1197 [19];

2) для показників про кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, та кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, в еквіваленті повної зайнятості:

за категоріями персоналу (дослідники; техніки; допоміжний персонал);

за рівнем освіти (доктори наук, доктори філософії (кандидати наук), магістри (спеціалісти), бакалаври (молодші бакалаври, молодші спеціалісти); інші рівні освіти);

за галузями наук;

за статтю;

3) для показника про кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР:

за віковими групами (до 25 років; 25–34 роки; 35–39 років; 40–44 роки; 45–54 роки; 55–64 роки; 65 років і більше) (зазначені угруповання визначені з урахуванням вимог Регламенту ЄС 2020/1197 [19] та потреб національних користувачів);

за рівнем освіти (доктори наук, доктори філософії (кандидати наук), магістри (спеціалісти));

за галузями наук;

за статтю;

4) для показника про кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР, в еквіваленті повної зайнятості:

за статтю;

5) для показника про кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР, які мають науковий ступінь:

за віковими групами;

за галузями наук;

за статтю;

6) для показника про кількість штатних працівників-дослідників, задіяних у виконанні НДР:

за рівнем освіти;

за галузями наук;

7) для показника про кількість дослідників віком до 35 років включно, які мають вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, та кількість дослідників віком до 40 років включно, які мають науковий ступінь доктора наук, за статтю;

8) показники ДСС, зазначені в підпунктах 1–2, 4–17 пункту 2 розділу II, формуються в цілому по Україні, за регіонами з використанням КАТОТТГ [7]; за секторами діяльності відповідно до Регламенту ЄС 2020/1197 [19] (підприємницький сектор, державний сектор, сектор вищої освіти, приватний неприбутковий сектор) (додаток 2 до Методологічних положень); за видами економічної діяльності на рівні групи/розділу/групувань розділів за КВЕД [8]; за спеціальними агрегаціями, які передбачені Регламентом ЄС 2020/1197 [19]: інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) (групування по підприємствах, у яких основний вид економічної діяльності належить до кодів 26.1, 26.2, 26.3, 26.4, 26.8, 46.5, 58.2, 61, 62, 63.1, 95.1 за КВЕД); виробництво з використанням технологій високого рівня (групування по підприємствах, у яких основний вид економічної діяльності належить до кодів 21, 26, 30.3 за КВЕД); виробництво з використанням технологій середньовисокого рівня (групування по підприємствах, у яких основний вид економічної діяльності належить до кодів 20, 25.4, 27, 28, 29, 30 (крім 30.1, 30.3), 32.5 за КВЕД); виробництво з використанням технологій середньонизького рівня (групування по підприємствах, у яких основний вид економічної діяльності належить до кодів 18.2, 19, 22, 23, 24, 25 (крім 25.4), 30.1, 33 за КВЕД); із розподілом за кількістю зайнятих працівників: від 10 до 49 осіб, від 50 до 249 осіб, 250 осіб і більше (зазначені угруповання передбачені Регламентом ЄС 2020/1197 [19] для підприємницького сектору).

4. Показники ДСС, зазначені у підпунктах 1, 4, 6, 7, 9 пункту 2 розділу II, формуються за територіальними одиницями на рівні NUTS-UA1, NUTS-UA2 за NUTS-UA [10].

5. Показники ДСС, зазначені в підпунктах 18, 23 пункту 2 розділу II, формуються в цілому по Україні; показник, зазначений у підпункті 3 пункту 2 розділу II, формується в цілому по Україні за секторами діяльності.

6. Показники ДСС, зазначені в підпунктах 19-21 пункту 2 розділу II (відносяться до тематичної області "Статистика іноземних філій (FATS)" Збірника статистичних вимог ЄС [21]), формуються по підприємствах, у яких основний вид економічної діяльності належить до секцій В–F за КВЕД, у таких розрізах:

за видами економічної діяльності на рівні розділу/групувань розділів/секцій за КВЕД [8];

за спеціальною агрегацією: промисловість та будівництво (В+С+D+E+F);

за країною місцезнаходження голови групи підприємств - нерезидента (материнської компанії - нерезидента) згідно з Переліком кодів країн світу для статистичних цілей (ПКС) (географічна розбивка за країнами і територіями передбачена Регламентом (ЄС) 2020/1470 від 12 жовтня 2020 року [20], рівні "GEO level 1", "GEO level 3").

7. Показник ДСС, зазначений у підпункті 22 пункту 2 розділу II, формується в цілому по Україні за соціально-економічними цілями згідно з Номенклатурою для аналізу й порівняння наукових програм і бюджетів (NABS), наведеними в додатку 4 до цих Методологічних положень.

8. Показник ДСС, зазначений у підпункті 23 пункту 2 розділу II, формується в цілому по Україні за напрямками національних внесків: до європейських науково-дослідних установ (CERN, JRC); у двосторонні або багатосторонні державні науково-дослідні програми, створені між урядами держав-членів ЄС, а також з країнами-кандидатами та країнами ЄАВТ.

9. Перелік показників, що поширюються за результатами ДСС, разом із їх розрізами (деталізацією) наведено в додатку 1 до цих Методологічних положень.

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є:

юридичні особи, які незалежно від їх основного виду економічної діяльності за КВЕД здійснюють НДР (код виду економічної діяльності 72 "Наукові дослідження та розробки" за КВЕД).

Поряд з цим для розрахунку показників GBARD досліджується діяльність юридичних осіб, які є головними розпорядниками бюджетних коштів (за даними МОН).

Для проведення ДСС використовується комбінація методів, а саме проведення несупільного обстеження безпосередньо респондентів ДСС методом відбору одиниць статистичного спостереження, а також використання даних інших ДСС і адміністративних даних.

2. Одиницею статистичного спостереження є юридична особа.

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

Джерелами даних ДСС є:

інформація, отримана від респондентів за формою ДСС № 3-наука (річна) "Звіт про здійснення наукових досліджень і розробок", опис якої наведено в додатку 3 до цих Методологічних положень.

Зазначена інформація отримується не пізніше 05 березня року, наступного за звітним, в електронній формі. Показники форми вміщують дані за звітний рік у цілому по юридичній особі, включаючи дані її філій, представництв, відділень та інших відокремлених підрозділів;

інформація ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" щодо кількості зайнятих працівників, витрат на виробництво продукції (товарів, послуг) підприємств за видами економічної діяльності "Дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій", "Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук" та "Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук" (відповідно коди 72.11, 72.19, 72.20 за КВЕД) за рік T , яка отримується у травні року $T+1$ в електронній формі;

результати ДСС "Квартальні національні рахунки" щодо валового внутрішнього продукту у фактичних цінах за рік T , які оприлюднюються на офіційних вебресурсах Держстату наприкінці березня року $T+1$;

результати ДСС "Річні національні рахунки" щодо валового внутрішнього продукту у фактичних цінах за рік T , які оприлюднюються на офіційних вебресурсах Держстату наприкінці грудня року $T+1$;

результати ДСС "Обстеження робочої сили" щодо кількості зайнятого населення за віковою групою 15–70 років/ віком 15 років і старше за рік T , які оприлюднюються на офіційних вебресурсах Держстату наприкінці березня року $T+1$;

результати ДСС "Чисельність та природний рух населення" щодо чисельності наявного населення, які оприлюднюються на офіційних вебресурсах Держстату наприкінці травня року $T+1$;

інформація ДСС "Витрати на охорону навколишнього природного середовища" щодо капітальних інвестицій та поточних витрат на НДР у сфері

охорони навколишнього природного середовища, яка отримується на початку травня року $T+1$ в електронній формі;

інформація ДСС "Реєстр респондентів", яка використовується для формування статистичних переліків і отримується в другій декаді листопада року T в електронній формі; щодо переліку підприємств, що перебувають під іноземним контролем, із зазначенням по них коду та назви країни місцезнаходження голови групи підприємств - нерезидента (материнської компанії - нерезидента) станом на 31 грудня року T (отримується в травні року $T+1$ в електронній формі);

інформація ДСС "Інноваційна діяльність підприємств" щодо інноваційно активних підприємств, які мали витрати на НДР, за рік $T-1$ для формування статистичних переліків, яка отримується в листопаді року T в електронній формі;

інформація з вебсайту ДП "ПРОЗОРРО" щодо переліку підприємств (організацій), які у році T є переможцями тендерів із надання послуг із проєктування та виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (код 73300000-5 за Єдиним закупівельним словником ДК 021:2015);

адміністративні дані Міністерства освіти і науки щодо фінансування сфери наукової і науково-технічної діяльності за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки та національного державного фінансування транснаціонально скоординованих НДР за рік T по головних розпорядниках бюджетних коштів, які отримуються наприкінці червня року $T+1$ відповідно до угоди щодо взаємообміну інформаційними ресурсами Держстату з МОН.

V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається

1. Для отримання даних безпосередньо від респондента в грудні року T на державному рівні відбувається формування генеральної сукупності, сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, та сукупності респондентів ДСС.

Генеральна сукупність одиниць статистичного спостереження формується на основі даних ДСС "Реєстр респондентів" (у частині РРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T і відповідають таким критеріям:

1) за типом статистичної одиниці: підприємство;

за інституційним сектором економіки відповідно до КІСЕ належать до сектору S.11 "Нефінансові корпорації";

мають організаційно-правову форму за такими кодами ПК ОПФ: 110–193, 210–260, 310, 330, 340, 435, 436, 510–590;

мають основний або другорядний або згідно з реєстраційними даними (основний або другорядний) вид економічної діяльності з кодами 72.11 "Дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій", 72.19 "Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і

технічних наук" та 72.20 "Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук", 85.4 "Вища освіта" за КВЕД;

мають середню кількість працівників за рік $T-1$ 10 осіб і більше;

2) за інституційним сектором економіки відповідно до КІСЕ належать до сектору S.13 "Сектор загального державного управління";

мають організаційно-правову форму за такими кодами ПК ОПФ: 425, 427;

мають один із видів економічної діяльності, згідно з реєстраційними даними, з кодами 72.11 "Дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій", 72.19 "Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук" та 72.20 "Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук", 85.4 "Вища освіта" за КВЕД.

2. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається, формується на основі генеральної сукупності одиниць шляхом відбору з неї:

1) підприємств, які упродовж років $T-1/ T-2/ T-3$ мали витрати на НДР та/або кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, та/або які мали наміри здійснювати НДР у році T (за інформацією ДСС "Здійснення наукових досліджень і розробок");

2) підприємств, утворених у роках $T-1, T$ шляхом реорганізації підприємств, які упродовж років $T-1/ T-2/ T-3$ мали витрати на НДР та/або кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, та/або які мали наміри здійснювати НДР у році T (за інформацією ДСС "Реєстр респондентів" та ДСС "Здійснення наукових досліджень і розробок");

3) підприємств, які у році $T-1$ мали витрати на НДР (за інформацією ДСС "Інноваційна діяльність підприємств");

4) підприємств, які, за даними ДП "ПРОЗОРРО", у році T є переможцями тендерів із надання послуг з проектування та виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (код 73300000-5 за Єдиним закупівельним словником ДК 021:2015).

3. До сукупності одиниць, що вивчається, не включаються одиниці, які за результатами проведення статистичного спостереження у році $T-2$ й $T-1$ не надали інформації із причин, пов'язаних із відсутністю здійснення діяльності (одиниця припинена або в стадії припинення; одиниця реорганізована/у стадії реорганізації або передала виробничі фактори іншій одиниці).

4. На підставі сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, формується сукупність респондентів, до якої включаються юридичні

особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС. Очікується, що рівень відповідей респондентів становитиме 95%.

5. Інформація про респондентів, які подали звіти за власною ініціативою, накопичується й використовується під час формування сукупності одиниць ДСС, що вивчається, у наступному звітному році.

6. Унесення змін до статистичних переліків не здійснюється.

VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Обробка даних ДСС складається з опрацювання даних, що надійшли від респондентів, які проходять відповідні стандартні процедури, у тому числі контроль повноти введення даних та логічні контролю первинних даних, порівняльний аналіз даних щодо витрат на НДР із очікуваною вартістю послуг із виконання НДР, за даними ДП "ПРОЗОРРО", у році T та з даними ДСС "Витрати на охорону навколишнього природного середовища" щодо капітальних інвестицій та поточних витрат на НДР у сфері охорони навколишнього природного середовища за рік T . Також здійснюється порівняльний аналіз агрегованих даних по головних розпорядниках бюджетних коштів, що надійшли з адміністративних джерел, із агрегованими даними щодо витрат на НДР за рахунок коштів державного бюджету. У разі виявлення неузгодженостей може здійснюватися зв'язок із респондентами та розпорядниками адміністративних даних і відповідне редагування інформації.

2. У межах ДСС методи компенсації відсутніх даних не застосовуються. При цьому здійснюється контроль рівня надання звітів респондентами, охопленими ДСС, і аналіз причин їх ненадання.

3. Для контролю якості результатів ДСС застосовуються такі методи, як аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3–5 років), аналіз даних у просторі (по регіонах), аналіз взаємопов'язаних показників, зокрема, показників "кількість працівників, задіяних у виконанні НДР", "витрати на НДР", сформованих по підприємницькому сектору з показниками "кількість зайнятих працівників", "витрати на виробництво продукції (товарів, послуг)" за видом економічної діяльності "Наукові дослідження та розробки" (код 72 за КВЕД) ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів".

4. Показники ДСС, зазначені в підпунктах 1–21 пункту 2 розділу II, формуються з підсумків, отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається. Окремі показники ДСС розраховуються з використанням даних інших ДСС, а саме:

ДСС "Квартальні національні рахунки" – "частка витрат на НДР у ВВП", "частка витрат на НДР за рахунок коштів державного бюджету у ВВП";

ДСС "Обстеження робочої сили" – "кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, на 1000 зайнятих (віком 15–70 років/віком 15 років і старше)" та "кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР, на 1000 зайнятих (віком 15–70 років/віком 15 років і старше)";

ДСС "Чисельність та природний рух населення" – кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР, на 1 млн. осіб наявного населення;

ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" – "витрати на НДР", "кількість працівників, задіяних у виконанні НДР", "кількість працівників, задіяних у виконанні НДР, в еквіваленті повної зайнятості", "кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР", "кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР, в еквіваленті повної зайнятості" із розподілом за кількістю зайнятих працівників.

5. Показники щодо кількості працівників, задіяних у виконанні НДР, в еквіваленті повної зайнятості та кількості дослідників, задіяних у виконанні НДР, в еквіваленті повної зайнятості розраховуються як співвідношення загальної кількості людиногодин робочого часу відповідної категорії персоналу (за який була нарахована заробітна плата) до фонду робочого часу за звітний рік (із тривалістю робочого часу 40 годин на тиждень).

6. Для формування показників ДСС і порівняльного аналізу застосовуються методи обчислення відносних величин динаміки, структури, інтенсивності, арифметичного підсумовування абсолютних величин та їх розподілу за категоріями.

7. Показники "Темп зростання/зниження витрат на НДР", "Темп зростання/зниження кількості працівників, задіяних у виконанні НДР" та "Темп зростання/зниження кількості дослідників, задіяних у виконанні НДР" розраховуються як відношення значень показників щодо витрат на НДР, кількості працівників, задіяних у виконанні НДР, і кількості дослідників, задіяних у виконанні НДР, за рік T до значень відповідних показників за рік $T-1$, що множиться на 100.

8. Для формування інформації ДСС за країною місцезнаходження голови групи підприємств - нерезидента (материнської компанії - нерезидента) по підприємствах, що перебувають під іноземним контролем, використовується інформація ДСС "Реєстр респондентів" [12].

9. Формування показників ДСС, зазначених у підпунктах 22–23 пункту 2 розділу II, відбувається методом поєднання підсумків, отриманих за результатами обробки адміністративних даних МОН по розпорядниках бюджетних коштів. Для формування показника "асигнування державного бюджету на НДР" застосовується метод розподілу абсолютних величин за

категоріями відповідно до додатка 4 до цих Методологічних положень. Отримані результати для забезпечення їх якості аналізуються, зокрема, з точки зору взаємозв'язку показника: "асигнування державного бюджету на НДР" з показником "витрати на НДР за рахунок коштів державного бюджету".

VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності даних відповідно до глави V Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року про європейську статистику [17], а також згідно з вимогами статей 11, 25, 29, 30, 31, 32, 37 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [3], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [2], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [4].

Також забезпечення статистичної конфіденційності проведення ДСС відбувається з урахуванням основних принципів і статистичних методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації [11].

Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності наданої ними статистичної інформації використання цієї інформації відбувається виключно у статистичних цілях.

2. У ході проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення статистичної конфіденційності:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у агрегованому знеособленому вигляді;

нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана під час проведення ДСС, включаючи адміністративні дані, якщо є загроза розкриття первинних даних;

захист і використання виключно у статистичних цілях інформації, що містить статистичні переліки.

3. Контроль ризику розкриття конфіденційних даних здійснюється для показників, що перелічені в пункті 2 розділу II цих Методологічних положень (крім показників щодо кількості працівників/дослідників, задіяних у виконанні НДР, на 1000 зайнятих (віком 15–70 років/віком 15 років і старше), кількості дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, на 1 млн. осіб наявного населення, частки дослідників віком до 40 років у загальній кількості дослідників, частки витрат на НДР/витрат на НДР за рахунок коштів державного бюджету у ВВП та кількості організацій, які здійснювали НДР), за правилом

порогового значення статистичного показника, згідно з яким значення є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості статистичних одиниць (три та менше), та правилом домінанти, згідно з яким значення є вразливим, якщо воно розраховано з перевагою однієї (80 і більше відсотків визначеного обсягу показника) або двох одиниць (90 й більше відсотків визначеного обсягу показника (для показників щодо витрат на НДР)).

Для уникнення розкриття конфіденційних даних застосовуються методи блокування вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію [11].

VIII. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" [1] статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється в агрегованому знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення статистичної конфіденційності поширенню не підлягає агрегована знеособлена статистична інформація, яка містить дані, отримані від трьох і менше респондентів та/або якщо частка одного з респондентів у ній перевищує 80 відсотків або частка двох респондентів у ній перевищує 90 відсотків, а також інформація, що містить статистичні переліки.

3. Відповідно до частини шостої статті 33 Закону України "Про офіційну статистику" не підлягає поширенню та наданню за запитом інформація, наведена в додатку 5 до цих Методологічних положень, яка використовується для подальших розрахунків зведених статистичних даних з метою виробництва статистичної інформації.

4. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційних вебресурсах Держстату у відповідних статистичних продуктах.

Результати ДСС оприлюднюються не пізніше ніж через п'ять місяців після звітного року (в частині показників "частка витрат на НДР у ВВП" та "частка витрат на НДР за рахунок коштів державного бюджету у ВВП" – попередні дані) та не пізніше ніж через 12 місяців після звітного року – показники "частка витрат на НДР у ВВП" та "частка витрат на НДР за рахунок коштів державного бюджету у ВВП" (остаточні дані). Терміни поширення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються в плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

5. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитами користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям (Євростат, Інститут статистики ЮНЕСКО), а також для здійснення обміну такою інформацією зі статистичними службами іноземних держав відповідно до вимог законодавства України (включаючи наведену в додатку 5 до цих Методологічних положень).

6. З метою оцінювання якості офіційної державної статистичної інформації за ознаками актуальності, точності і надійності, своєчасності і пунктуальності, узгодженості і порівнянності, а також доступності і ясності формується та оприлюднюється на офіційних вебресурсах Держстату стандартний звіт з якості ДСС "Здійснення наукових досліджень і розробок".

IX. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

1. Для цього ДСС передбачений запланований (регулярний) перегляд статистичної інформації, а також спеціальний та незапланований.

Регулярному перегляду статистичної інформації ДСС підлягають дані за показниками "частка витрат на НДР у ВВП" та "частка витрат на НДР за рахунок коштів державного бюджету у ВВП" (для розрахунку використовуються дані щодо ВВП у фактичних цінах, сформовані у межах ДСС "Квартальні національні рахунки" та ДСС "Річні національні рахунки").

Перегляд здійснюється за останній звітний рік.

Запланований перегляд статистичної інформації здійснюється в терміни, зазначені у плані ДСС на відповідний рік.

Спеціальний та незапланований перегляд може здійснюватись за всіма показниками, зазначеними у пункті 2 розділу II цих Методологічних положень, за відповідний рік.

Спеціальний перегляд здійснюється в разі зміни методології ДСС або класифікацій, які використовуються для формування показників ДСС, у терміни, зазначені у плані ДСС на відповідний рік.

Незапланований перегляд статистичної інформації, зумовлений непередбачуваними подіями, які можуть значно (від 5%) вплинути на оприлюднену статистичну інформацію, або помилками, уключаючи уточнення даних респондентами.

2. Про проведення спеціального перегляду користувачам статистичної інформації повідомляється не пізніше як за пів року, про проведення

незапланованого перегляду – як тільки виникає потреба в ньому. Повідомлення здійснюється шляхом оприлюднення на офіційних вебресурсах Держстату відповідного оголошення.

3. Переглянута статистична інформація оприлюднюється разом із черговим поширенням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС згідно з календарем оприлюднення інформації та з відповідними поясненнями.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану

1. Проведення ДСС в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану здійснюється з урахуванням статті 16а Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 223/2009 від 11 березня 2009 року про європейську статистику [17].

2. В умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану може виникнути ймовірність неотримання органами державної статистики статистичної звітності та/або адміністративних даних, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі з усіх джерел.

3. У випадку повного або часткового браку даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також альтернативних може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у розділі II цих Методологічних положень.

4. У випадку отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж очікуваний рівень відповідей респондентів, наведений у розділі V цих Методологічних положень) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, оцінка показників, зазначених у розділі II цих Методологічних положень, не здійснюється.

5. Беручи до уваги особливості проведення ДСС в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану, офіційна державна статистична інформація може не поширюватися за умов, якщо неможливо забезпечити її відповідну якість або вона втратила актуальність, а також є ймовірність здійснення прямої або непрямої ідентифікації респондента або його діяльності.

Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційних вебресурсах Держстату, надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту структурної
статистики апарату Держстату

Маргарита КУЗНЕЦОВА

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 6 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами
статистичного спостереження**

Найменування показника	Періодич- ність	Розпоряд- ник	Терито- ріальний розріз	Інші розрізи
1	2	3	4	5
Витрати на наукові дослідження і розробки	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); спеціальними агрегаціями; кількістю зайнятих працівників
			Україна, регіони	За секторами діяльності; видами витрат; джерелами фінансування витрат; видами робіт; галузями наук
Темп зростання/зниження витрат на наукові дослідження і розробки	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); спеціальними агрегаціями; секторами діяльності
			Україна, регіони	—
Частка витрат на наукові дослідження і розробки у валовому внутрішньому продукті	Річна	Держстат	Україна	За секторами діяльності
Частка витрат на наукові дослідження і розробки за рахунок коштів державного бюджету у валовому внутрішньому продукті	Річна	Держстат	Україна	—
Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок; кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, в еквіваленті повної зайнятості	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); спеціальними агрегаціями; кількістю зайнятих працівників
			Україна, регіони	За секторами діяльності; категоріями персоналу; рівнем освіти; галузями наук; статтю
Темп зростання/зниження кількості працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); спеціальними агрегаціями; секторами діяльності
			Україна, регіони	—

Продовження додатка 1

1	2	3	4	5
Кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); спеціальними агрегаціями; кількістю зайнятих працівників
			Україна, регіони	За секторами діяльності; віковими групами; рівнем освіти; галузями наук; статтю
Темп зростання/зниження кількості дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); спеціальними агрегаціями; секторами діяльності
			Україна, регіони	—
Кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, в еквіваленті повної зайнятості	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); кількістю зайнятих працівників
			Україна, регіони	За секторами діяльності; статтю
Кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, які мають науковий ступінь	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); секторами діяльності
			Україна, регіони	За віковими групами; статтю; галузями наук
Кількість штатних працівників-дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); секторами діяльності
			Україна, регіони	За рівнем освіти; галузями наук
Кількість дослідників віком до 35 років включно, які мають вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня; кількість дослідників віком до 40 років включно, які мають науковий ступінь доктора наук	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД); секторами діяльності
			Україна, регіони	За статтю

1	2	3	4	5
Кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, на 1 млн. осіб наявного населення	Річна	Держстат	Україна	—
Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, на 1000 зайнятих (віком 15–70 років/ віком 15 років і старше); кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок на 1000 зайнятих (віком 15–70 років/ віком 15 років і старше)	Річна	Держстат	Україна	—
Кількість організацій, які здійснювали наукові дослідження і розробки	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група/групування розділів за КВЕД); секторами діяльності
			Регіони	—
Витрати на наукові дослідження і розробки, кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, в еквіваленті повної зайнятості на підприємствах, що перебувають під іноземним контролем	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/групування розділів/секції за КВЕД); за спеціальною агрегацією; за країною місцезнаходження голови групи підприємств - нерезидента (материнської компанії - нерезидента)

Додаток 2
до Методологічних положень
(пункт 3 розділу II)

**Критерії віднесення одиниць статистичного спостереження
до секторів діяльності ¹**

Назва сектору діяльності відповідно до Регламенту ЄС 2020/1197	Класифікаційні ознаки	
	інституційний сектор економіки (код за KICE)	вид економічної діяльності (код за КВЕД)
Підприємницький сектор	S.110011 "Державні нефінансові корпорації (ООП)"; S.110021 "Приватні нефінансові корпорації (ООП)"; S.110031 "Нефінансові корпорації під іноземним контролем (ООП)"	будь-який, крім 85.41, 85.42
Державний сектор	S.110012 "Державні нефінансові корпорації (НКО)"; S.1311 "Центральні органи державного управління"; S.1312 "Регіональні та місцеві органи державного управління"	будь-який, крім 85.41, 85.42
Сектор вищої освіти	не застосовується	85.41, 85.42
Приватний неприбутковий сектор	S.110022 "Приватні нефінансові корпорації (НКО)"; S.110032 "Нефінансові корпорації під іноземним контролем (НКО)"	будь-який, крім 85.41, 85.42

¹ Згідно з описом секторів діяльності, наведеним у Керівництві Фраскаті [16].

Додаток 3
до Методологічних
положень
(розділ IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 3-наука (річна) "Звіт про здійснення наукових досліджень і розробок"**

№	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1.	Витрати на наукові дослідження та розробки	Річна	Усього; за видами витрат (поточні витрати (без амортизації) із них витрати на оплату праці, капітальні витрати на наукові дослідження та розробки, із них земельні ділянки та споруди, устаткування); за національними джерелами фінансування (власні кошти, кошти організацій державного сектору (органи державної влади та місцевого самоврядування, державні установи та бюджетні організації тощо), із них кошти державного бюджету (включаючи кошти міжнародних організацій та іноземних держав, надані через державний бюджет), кошти організацій підприємницького сектору (включаючи фізичних осіб-підприємців), кошти організацій сектору вищої освіти, кошти приватних некомерційних організацій); за іноземними джерелами фінансування (кошти іноземних джерел, у тому числі кошти іноземних підприємств (підприємницький сектор), із них кошти іноземних підприємств, що належать до однієї групи підприємств, кошти Європейської Комісії, кошти міжнародних організацій (крім Європейської Комісії), кошти інших іноземних джерел);

№	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
			за галузями наук (природничі науки, інженерія та технології, медичні науки та науки про здоров'я, сільськогосподарські та ветеринарні науки, суспільні науки, гуманітарні науки та мистецтво)
2.	Витрати на здійснення фундаментальних наукових досліджень	Річна	Усього; за видами витрат (поточні витрати (без амортизації)); за національними джерелами фінансування (власні кошти, кошти організацій державного сектору (органи державної влади та місцевого самоврядування, державні установи та бюджетні організації тощо), із них кошти державного бюджету (включаючи кошти міжнародних організацій та іноземних держав, надані через державний бюджет), кошти організацій підприємницького сектору (включаючи фізичних осіб-підприємців), кошти організацій сектору вищої освіти, кошти приватних некомерційних організацій); за іноземними джерелами фінансування (кошти іноземних джерел); за галузями наук (природничі науки; інженерія та технології; медичні науки та науки про здоров'я; сільськогосподарські та ветеринарні науки; суспільні науки; гуманітарні науки та мистецтво)
3.	Витрати на здійснення прикладних наукових досліджень	Річна	
4.	Витрати на здійснення науково-технічних (експериментальних) розробок	Річна	

№	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
5.	Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, на кінець звітного року	Річна	Усього; за категоріями персоналу (дослідники, техніки, допоміжний персонал);
6.	із них кількість жінок, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, на кінець звітного року	Річна	за рівнем освіти (доктори наук, доктори філософії (кандидати наук), магістри (спеціалісти), бакалаври (молодші бакалаври, молодші спеціалісти), інші рівні освіти);
7.	Кількість відпрацьованого часу працівниками, задіяними у виконанні наукових досліджень і розробок, за звітний рік	Річна	за галузями наук (природничі науки, інженерія та технології, медичні науки та науки про здоров'я, сільськогосподарські та ветеринарні науки, суспільні науки, гуманітарні науки та мистецтво)
8.	із них кількість відпрацьованого часу жінками, задіяними у виконанні наукових досліджень і розробок, за звітний рік	Річна	
9.	Кількість дослідників на кінець звітного року	Річна	Усього;
10.	із них кількість жінок-дослідників на кінець звітного року	Річна	за галузями наук: природничі науки, інженерія та технології, медичні науки та науки про здоров'я, сільськогосподарські та ветеринарні науки, суспільні науки, гуманітарні науки та мистецтво; за рівнем освіти: доктори наук (за галузями наук), доктори філософії (кандидати наук) (за галузями наук), магістри (спеціалісти)) (за галузями наук)
11.	Облікова кількість штатних працівників-дослідників	Річна	Усього; за галузями наук: природничі науки, інженерія та технології, медичні науки та науки про здоров'я, сільськогосподарські та ветеринарні науки, суспільні науки, гуманітарні науки та мистецтво; за рівнем освіти: доктори наук, доктори філософії (кандидати наук), магістри (спеціалісти))

№	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
12.	Кількість дослідників за віком на кінець звітного року	Річна	За віковими групами (до 25 років, 25–34 роки, 35–39 років, 40–44 роки, 45–54 роки, 55–64 роки, 65 років і більше);
13.	із них кількість жінок-дослідників за віком на кінець звітного року	Річна	за рівнем освіти (науковий ступінь доктора наук, науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), вища освіта другого (магістерського) рівня)
14.	Кількість дослідників віком до 35 років включно, які мають вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня	Річна	—
15.	Кількість жінок-дослідників віком до 35 років включно, які мають вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня	Річна	—
16.	Кількість дослідників віком до 40 років включно, які мають науковий ступінь доктора наук	Річна	—
17.	Кількість жінок-дослідників віком до 40 років включно, які мають науковий ступінь доктора наук	Річна	—
18.	Чи планує Ваше підприємство в наступному році здійснювати наукові дослідження та розробки	Річна	За варіантами відповіді: "Так" або "Ні"
19.	Інформація щодо відсутності даних	Річна	За видами причин відсутності даних: відсутнє явище, яке спостерігається

Додаток 4
до Методологічних положень
(пункт 6 розділу II)

**Таблиця відповідності пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки
та соціально-економічних цілей відповідно до NABS¹**

Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки ²	Соціально-економічні цілі	
	код	назва
1	2	3
Національна безпека і оборона:		
Нові та модернізовані зразки зброї, боєприпасів, військової та спеціальної техніки, високоточних засобів ураження, систем протиповітряної оборони, безкіпажних платформ і ударної робототехніки з перспективними тактико-технічними характеристиками	14	Оборона
Інформаційно-комунікаційні та радіоелектронні системи та технології для забезпечення національної безпеки і оборони. Інформаційна безпека та кібербезпека	14	Оборона
Технології створення радіотехнічних систем і комплектувальних виробів до них, приладів радіолокації, засобів радіоелектронної боротьби та технічної розвідки	14	Оборона
Інтелектуальні інформаційно-керуючі технології діагностики, експлуатації та ремонту військової та спеціальної техніки	14	Оборона
Технології кодування, передачі та отримання (автоматичного розпізнавання, обробки, аналізу, генерації, візуалізації) інформації. Технології криптографічного захисту інформації	14	Оборона
Методи та засоби інформаційно-аналітичного та нормативно- методичного забезпечення процесів прийняття рішень у сфері національної безпеки і оборони. Автоматизовані системи управління	14	Оборона
Методи та засоби запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, реагування на них та ліквідації наслідків таких ситуацій і знешкодження засобів ураження	14	Оборона
Екологічно збалансована енергетична безпека	14	Оборона
Методи і засоби тактичної медицини і медицини катастроф	14	Оборона
Хімічна, біологічна, радіаційна, ядерна безпека та захист	14	Оборона

¹ Номенклатура для аналізу і порівняння наукових програм і бюджетів (Nomenclature for the Analysis and Comparison of Scientific Programmes and Budgets (NABS)) [22].

² Перелік пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, визначений постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2024 року № 476 "Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні" [6].

1	2	3
Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави: Дослідження новітніх проблем механіки суцільного середовища і механіки машин	6	Промислове виробництво і технології
Розвиток новітніх галузей математики та математичної статистики, математичного моделювання актуальних проблем природничих та соціогуманітарних наук	13	Загальний розвиток знань: НДР, які фінансуються з інших джерел, крім загальних університетських фондів
Фундаментальні проблеми фізики, астрофізики, матеріалознавства, атомної енергетики та радіаційної безпеки	6	Промислове виробництво і технології (додаткова ознака – код 0484 за Функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету [13])
	5	Енергетика (додаткова ознака – код 0483 за Функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету [13])
Розвиток новітніх уявлень про хімічну будову, реакційну здатність, елементарні стадії перебігу хімічних реакцій з метою створення наукових принципів цілеспрямованого управління такими процесами, функціоналізації хімічних сполук, речовин і матеріалів, розробки та оптимізації хімічних методів і технологій	6	Промислове виробництво і технології
Розвиток фундаментальних основ молекулярно-генетичних, біофізичних і біохімічних механізмів регуляції клітинних та системних взаємодій за фізіологічних та патологічних станів	7	Охорона здоров'я
Фундаментальні дослідження в науках про Землю та проблемах геоекології	1	Дослідження та освоєння Землі
Фундаментальні засади функціонування та адаптації біологічних систем (флори і фауни) різних рівнів організації за умов дії різноманітних зовнішніх чинників	8	Сільське господарство
Фундаментальні проблеми розвитку технологій в авіаційній та ракетно-космічній галузі	3	Дослідження та експлуатація космосу
Національні інтереси України в контексті геополітичних проблем сучасного глобалізованого світу та формування нового міжнародного правопорядку. Розвиток національної правової системи в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України	11	Політичні та соціальні системи, структури та процеси

1	2	3
Актуальні проблеми захисту прав людини і громадянина в умовах воєнного стану	11	Політичні та соціальні системи, структури та процеси
Соціально-психологічна підтримка людини в умовах суспільних змін і загроз безпеки життя	11	Політичні та соціальні системи, структури та процеси
Прогнозування актуальних викликів і загроз розвитку економіки та її галузей на середньо- та довгострокову перспективу, демографічного розвитку ситуації в Україні та руху робочої сили і їх впливу на реальний сектор економіки	11	Політичні та соціальні системи, структури та процеси
Гармонізація інтересів і потреб особистості із запитами суспільства на ринку праці, дуальна освіта, прогнозування щодо кваліфікації та компетенцій, необхідних для ринку робочої сили в Україні у середньо- та довгостроковій перспективах	9	Освіта
Технології навчання та соціалізації дітей і молоді з особливими освітніми потребами у контексті створення суспільства рівних можливостей	9	Освіта
Проблеми гуманітарної консолідації українського суспільства та функціонування української мови як державної	10	Культура, відпочинок, релігія та ЗМІ
Проблеми гуманітарної консолідації українського суспільства та функціонування української мови як державної	10	Культура, відпочинок, релігія та ЗМІ
Збереження історико-культурної спадщини та модернізація архівної справи	11	Політичні та соціальні системи, структури та процеси
Наукові засади забезпечення сталого розвитку територіальних громад та територій, інструменти забезпечення громад соціальними послугами, розвиток сімейних форм виховання	11	Політичні та соціальні системи, структури та процеси
Розвиток ринку надання соціальних послуг для громадян похилого віку та підходів з підтриманого проживання	11	Політичні та соціальні системи, структури та процеси

1	2	3
Інформаційні та комунікаційні технології: Системи штучного інтелекту	4	Транспорт, телекомунікації та інші інфраструктури
Технологічні засоби та сервіси програмного інжинірингу	4	Транспорт, телекомунікації та інші інфраструктури
Кіберфізичні системи. Інтернет речей. Робототехніка. Комп'ютерна обробка сигналів різних видів та походження	4	Транспорт, телекомунікації та інші інфраструктури
Глибоке навчання, великі дані (big data), нейроподібні мережі	4	Транспорт, телекомунікації та інші інфраструктури
Інформаційно-комунікаційні системи та мережі	4	Транспорт, телекомунікації та інші інфраструктури
Суперкомп'ютерні комплекси. Моделювання та розв'язання надскладних задач. Хмарні обчислення	4	Транспорт, телекомунікації та інші інфраструктури
Інтелектуальні інтерактивні інформаційно-аналітичні системи. Інтегровані системи баз даних та знань. Національні інформаційні ресурси	4	Транспорт, телекомунікації та інші інфраструктури
Цифровізація соціально-гуманітарних процесів та освіта в цифрову епоху	4	Транспорт, телекомунікації та інші інфраструктури (додаткова ознака – код 0486 за Функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету [13])
	9	Освіта (додаткова ознака – код 0980 за Функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету [13])

1	2	3
Енергетика та енергоефективність:		
Системи генерації і транспортування електричної та теплової енергії	5	Енергетика
Паливні бази, системи транспортування та використання	5	Енергетика
Технології розроблення та використання нових видів палива, відновлюваних і альтернативних джерел енергії та видів палива	5	Енергетика
Енергоефективність і енергозбереження, ринки енергоресурсів	5	Енергетика
Енергоменеджмент, інформаційно-аналітичне та нормативно-методичне забезпечення енергетичної галузі	5	Енергетика
Раціональне природокористування:		
Моделювання та прогнозування стану навколишнього природного середовища, технології подолання негативних впливів на нього	2	Навколишнє середовище
Технології моніторингу екологічного стану природних та штучних екосистем	2	Навколишнє середовище
Технології моніторингу стану і раціонального використання водних біоресурсів, біотехнології аква- та марикультури	1	Дослідження та освоєння Землі
Інноваційні технології збереження та збалансованого використання природних (мінерально-сировинних, земельних, ґрунтових, водних та біотичних) ресурсів	1	Дослідження та освоєння Землі
Оцінювання та інтегроване управління водними ресурсами, технології водозабезпечення та очищення води, доступність питної води	2	Навколишнє середовище
Відтворення природних комплексів та об'єктів, охорона природно-заповідного фонду, збереження біорізноманіття природних та штучних екосистем, генетична паспортизація цінних об'єктів	2	Навколишнє середовище
Екологічно збалансоване та ефективне землекористування	2	Навколишнє середовище
Технології циркулярної економіки	2	Навколишнє середовище
Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань:		
Етіологія, патогенез, лікування, профілактика неінфекційних хвороб	7	Охорона здоров'я
Етіологія, патогенез, лікування, профілактика інфекційних хвороб	7	Охорона здоров'я
Створення нових лікарських засобів та виробів медичного призначення	7	Охорона здоров'я
Нові методи та технології діагностики	7	Охорона здоров'я
Мініінвазивна, високотехнологічна, реконструктивна хірургія та трансплантологія	7	Охорона здоров'я

1	2	3
Розроблення сучасних методів та технологій реабілітації для відновлення фізичного та психічного здоров'я військовослужбовців, зокрема з числа ветеранів війни, та цивільних осіб, постраждалих внаслідок воєнних дій	7	Охорона здоров'я
Інформаційні технології в медицині	7	Охорона здоров'я
Конструювання та комплектування протезно-ортопедичних виробів залежно від функціональних можливостей людини, визначення витрат, що пов'язані з виробництвом та/або придбанням таких виробів	7	Охорона здоров'я
Біотехнологічні та генетичні методи і технології селекції, розведення, вирощування та промислової переробки тварин для отримання високоякісної та безпечної продукції	8	Сільське господарство
Методи і технології діагностики, лікування та профілактики захворювань тварин, розробка ветеринарних лікарських засобів	8	Сільське господарство
Технології вирощування сільськогосподарських рослин та виведення їх нових сортів і гібридів	8	Сільське господарство
Технології виробництва харчових продуктів для функціонування стійкої та ефективної продовольчої системи	8	Сільське господарство
Нові речовини і матеріали:		
Нові матеріали та речовини спеціального призначення з унікальними властивостями і функціональними характеристиками та технології їх виготовлення	6	Промислове виробництво і технології
Інноваційні металеві матеріали та вироби з них	6	Промислове виробництво і технології
Керамічні та композитні матеріали і покриття для екстремальних умов використання	6	Промислове виробництво і технології
Оптичні, радіопрозорі, електричні, магнітні, напів- та надпровідні, низьковимірні і розумні матеріали та системи і прилади на їх основі	6	Промислове виробництво і технології
Речовини, матеріали та процеси хімічного виробництва	6	Промислове виробництво і технології
Біоматеріали та матеріали медичного призначення	6	Промислове виробництво і технології
Матеріали і обладнання для стратегічно важливих галузей економіки	6	Промислове виробництво і технології
Нові ресурсозберігаючі, енергоощадні та екологічно безпечні процеси одержання конкурентоспроможних речовин і матеріалів та виробів із них	6	Промислове виробництво і технології

1	2	3
Наукові дослідження і розробки, що спрямовані на забезпечення розвитку відповідної сфери суспільного виробництва та реалізацію пріоритетних напрямів діяльності головного розпорядника, та не відносяться до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки	13	Загальний розвиток знань: НДР, які фінансуються з інших джерел, крім загальних університетських фондів <i>(додаткова ознака – код 0487 за Функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету [13])</i>
	11	Політичні та соціальні системи, структури та процеси <i>(додаткова ознака – код 1080 за Функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету [13])</i>

Додаток 5
до Методологічних положень
(пункти 3 та 5 розділу VIII)

**Набори даних/метаданих, що передаються до Євростату відповідно до
предметних областей Збірника статистичних вимог**

Набори даних/метаданих	Предметна область	Джерела для формування наборів даних і метаданих (код ДСС, адміністративні дані)	Термін передачі	Період, за який сформовано набори даних/метаданих
1	2	3	4	5
RD_RDP_A (набір даних)	2.5.1. Статистика науки і техніки	Статистичні дані ДСС: 2.07.01.01	жовтень	2025
RD_RDF_A (набір даних)	2.5.1. Статистика науки і техніки	Статистичні дані ДСС: 2.07.01.01	червень	2024
BESSI (метадані)	2.5.1. Статистика науки і техніки	Статистичні дані ДСС: 2.07.01.01	жовтень	2024
HESSI (метадані)	2.5.1. Статистика науки і техніки	Статистичні дані ДСС: 2.07.01.01	жовтень	2024
GOVSI (метадані)	2.5.1. Статистика науки і техніки	Статистичні дані ДСС: 2.07.01.01	жовтень	2024
PNPSI (метадані)	2.5.1. Статистика науки і техніки	Статистичні дані ДСС: 2.07.01.01	жовтень	2024

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
3. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
5. Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" від 26 листопада 2015 року № 848-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2024 року № 476 "Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні".
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2024-%D0%BF#Text>
7. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290 (в редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19 січня 2024 року № 48).
URL: <https://surl.li/woadzc>
8. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, затверджена наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
9. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0378832-14#Text>
10. Статистична класифікація територіальних одиниць України (NUTS-UA), затверджена наказом Держстату від 18 липня 2024 року № 189.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2024/189/NUTS-UA_2024%20.pdf

11. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 30 грудня 2022 року № 434, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2023 року за № 573/39629.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/434/434.zip

12. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень", затверджені наказом Держстату від 30 листопада 2021 року № 298 (у редакції наказу Держстату від 16 серпня 2024 року № 207).

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2024/207/207.pdf

13. Функціональна класифікація видатків та кредитування бюджету, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 року № 11.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#n30>

14. Політика перегляду офіційної державної статистичної інформації органами державної статистики України, затверджена наказом Держстату від 22 серпня 2019 року № 283.

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2019/283/Politnka_peregl.pdf

15. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 березня 2011 року за № 408/19146.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11>

16. Керівництво Фраскаті 2015: Настанови щодо збору та публікації даних про дослідження та експериментальні розробки (ОЕСР, 2015).

URL: <https://surl.li/jhpdui>

17. Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) № 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) № 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2009/223/2024-12-26>

18. Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 on European business statistics, repealing 10 legal acts in the field of business statistics.

URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2152/oj>

19. Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1197 of 30 July 2020 laying down technical specifications and arrangements pursuant to Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and of the Council on European business statistics repealing 10 legal acts in the field of business statistics.

URL: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1197/oj

20. Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1470 of 12 October 2020 on the nomenclature of countries and territories for the European statistics on international trade in goods and on the geographical breakdown for other business statistics.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A32020R1470#document1>

21. Збірник статистичних вимог (Statistical requirements compendium (2025)).

URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-manuals-and-guidelines/w/ks-01-25-009>

22. Nomenclature for the analysis and comparison of scientific programmes and budgets (NABS 2007).

URL: https://showvoc.op.europa.eu/#/datasets/ESTAT_Nomenclature_for_the_analysis_and_comparison_of_scientific_programmes_and_budgets_%28NABS_2007%29/data

23. Перелік кодів організаційно-правових форм для статистичних цілей, затверджений наказом Держстату від 03 жовтня 2025 року № 176.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/PKOPF.zip